

Besluit van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân houdende regels omtrent de openstelling van de POP3 maatregel Samenwerking voor innovaties in 2021 (Openstellingsbesluit POP3 Samenwerking voor innovaties 2021)

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

Gelet op artikel 1.3, vierde lid, van de Algemene subsidieverordening provincie Fryslân 2013;

Gelet op artikel 1.3 van de Regeling POP 3 subsidies provincie Fryslân, hierna te noemen de Regeling;

BESLUITEN

De maatregel 'Samenwerking voor innovaties' als nadere invulling op de algemene bepalingen zoals vastgesteld in hoofdstuk 2, paragraaf 7 van de Regeling open te stellen voor aanvragen; en

Het navolgende Openstellingsbesluit POP3 Samenwerking voor innovaties 2021, vast te stellen:

Artikel 1 Openstellingsperiode

De openstelling voor het indienen van aanvragen voor de maatregel Samenwerking voor innovaties, als bepaald in hoofdstuk 2, paragraaf 7, van de Regeling POP 3 subsidies provincie Fryslân, in 2021, geldt voor het tijdvak van maandag 5 juli 2021 9.00 uur tot en met donderdag 7 oktober 2021 17.00 uur.

Artikel 2 Subsidieplafond

Het subsidieplafond dat beschikbaar is voor ontvangen aanvragen in de periode als bepaald in artikel 1 van dit openstellingsbesluit, bedraagt €1.000.000,00, en is samengesteld uit €500.000,00 Europese middelen (ELFPO) en €500.000,00 van de provincie Fryslân.

Artikel 3 Begripsbepalingen

In dit openstellingsbesluit wordt verstaan onder:

- a. Algemene groepsvrijstellingsverordening: Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard, Pb L187/1 van 26 juni 2014 en Verordening EU 2017/1084 van de Commissie van 14 juni 2017 tot wijziging van Verordening EU Nr. 651/2014 wat betreft steun voor haven- en luchthaveninfrastructuur, aanmeldingsdrempels voor steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed en voor steun voor sportinfrastructuur en multifunctionele recreatieve infrastructuur, en regelingen inzake regionale exploitatiesteun voor ultraperifere gebieden, en tot wijziging van Verordening EU Nr. 702/2014 wat betreft de berekening van de in aanmerking komende kosten, PbEU L 156/1 van 20 juni 2017;
- b. Experimentele ontwikkeling: experimentele ontwikkeling als bedoeld in artikel 2, onder 86, van de algemene groepsvrijstellingsverordening;
- c. Innovatieproject: project gericht op het ontwikkelen, valideren of verfijnen van een innovatie;
- d. Landbouwproduct: alle producten die zijn genoemd in bijlage 1 van het Verdrag betreffende de werking van de EU van 35 maart 1957;
- e. Middelgrote en kleine onderneming: onderneming als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de algemene groepsvrijstellingsverordening;
- f. Natuurinclusieve landbouw: een vorm van landbouw die bijdraagt aan structurele bodemverbetering en verbetering van de biodiversiteit zoals beschreven in bijlage 4 en 5 van dit openstellingsbesluit;
- g. Regeling: Regeling POP 3 subsidies provincie Fryslân vastgesteld op 6 april 2021;
- h. Concept landbouwagonderzoek: concept landbouwagonderzoek zoals door de Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân mee ingestemd op 18 mei 2021, en gepubliceerd op de website https://www.fryslan.nl/beleidsthemas/landbouwagonderzoek_44463/
- i. Samenwerkingsverband: een samenwerkingsverband zoals omschreven in artikel 1.6 van de Regeling.
- j. TRL niveau: Technology Readiness Level geeft een indicatie van de fase waarin een ontwikkelingsproject zich bevindt. In bijlage 2 van dit openstellingsbesluit zijn de negen fases uitgewerkt.

Artikel 4 Doelgroep

Subsidie op grond van deze openstelling kan worden aangevraagd door een samenwerkingsverband van minimaal twee actoren. In aanvulling op artikel 1.6 van de Regeling bevat een samenwerkingsverband tenminste één landbouwer en geen van de partijen neemt meer dan 70% van de subsidiabele kosten voor haar rekening.

Artikel 5 Aanvraag

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 1.7 van de Regeling en onverminderd het bepaalde in artikel 8 van dit openstellingsbesluit, omvat een aanvraag:
  - a. een projectplan conform format van het SNN;
  - b. een begroting van de kosten en inkomsten van het project conform format van het SNN;
  - c. een toelichting op de begroting;
  - d. een sluitend financieringsplan van de kosten van de activiteit, met inbegrip van een opgave van subsidies of vergoedingen die voor dezelfde activiteiten bij andere bestuursorganen, private organisaties of personen zijn aangevraagd, onder vermelding van de stand van zaken daarvan;
  - e. indien de aanvraag betrekking heeft op een investering en de investering leidt naar waarschijnlijkheid tot negatieve omgevingseffecten, bevat de aanvraag om subsidie een verkenning naar de mogelijke negatieve omgevingseffecten van de investering.
2. Een aanvraag voor subsidie dient te worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, via het SNN. De aanvraag kan ingediend worden via het webportal op www.snn.nl/pop3.

Artikel 6 Subsidiabele activiteiten

Subsidie kan worden verleend voor een project dat als doel het praktijkrijp maken van kennis en innovatie heeft door het ontwikkelen, valideren en verfijnen van innovaties met betrekking tot één of meer van de volgende thema's:

- a. verschuiving van de bestaande kostenreductiestrategie naar een meerwaarde strategie, met nieuwe marktconcepten, nieuwe verdienmodellen of meerwaardecreatie;
- b. beter beheer van productierisico's, versterking van de positie van de primaire producent in de handelsketen of het verminderen van marktfalen;
- c. maatregelen die leiden tot een geringer grondstoffengebruik en een meer gesloten kringloop, met als resultaat een vermindering van de emissie van milieubelastende stoffen naar bodem, lucht, grondwater en oppervlaktewater en vermindering van uitputting van hulpbronnen en grondstoffen;
- d. klimaatmitigatie;
- e. klimaatadaptatie;
- f. verbetering van dierenwelzijn of diergezondheid en verminderd risico voor de volksgezondheid bij de interactie tussen mens en dier;
- g. behoud en versterking van de biodiversiteit, bodem en de omgevingskwaliteit.

Artikel 7 Weigeringsgronden

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 1.8 en 2.7.5 van de Regeling wordt subsidie geweigerd indien niet wordt voldaan aan de subsidievereisten bedoeld in artikel 8 van dit openstellingsbesluit.
2. Indien het project betrekking heeft op de handel in en de voortbrenging van landbouwproducten wordt de subsidie in zijn geheel geweigerd indien de totale subsidiabele projectkosten meer bedragen dan € 1.000.000,00.

Artikel 8 Subsidievereisten

1. Om voor een subsidiabele activiteit als bepaald in artikel 6 van dit openstellingsbesluit in aanmerking te komen, wordt voldaan aan de volgende vereisten:
  - a. aan het samenwerkingsverband neemt ten minste één landbouwer deel of een organisatie die landbouwers vertegenwoordigt;
  - b. de subsidieontvanger verklaart in zijn aanvraag dat hij de resultaten van de te subsidiëren activiteit openbaar zal maken en zal verspreiden via het EIP-netwerk als bedoeld in artikel 57, derde lid, van Verordening EU 1305/2013 en andere geëigende netwerken;
  - c. het innovatieproject heeft als doel het creëren van kennis en innovatie door het ontwikkelen, valideren en verfijnen van innovaties met betrekking tot één of meer van de thema's benoemd in artikel 6 van dit openstellingsbesluit;
  - d. het innovatieproject draagt bij aan één of meer van de thema's van de concept landbouwgenda welke kort wordt toegelicht in bijlage 3 van dit openstellingsbesluit en het innovatieproject bevindt zich in TRL-niveau 4, 5, 6 of 7 als beschreven in bijlage 2 van dit openstellingsbesluit;

- e. het innovatieproject scoort bij de puntentoekenning op de selectiecriteria, bedoeld in artikel 11 van dit openstellingsbesluit, 33 punten of meer van de maximale 55 punten.
  - f. Het innovatieproject moet ten goede komen aan de provincie Fryslân. Hiertoe dient het innovatieproject overwegend plaats vinden in de provincie Fryslân, tenzij de activiteit of de resultaten ervan aantoonbaar ten goede komt of komen aan ingezetenen van de provincie Fryslân, of activiteit of de resultaten daarvan aantoonbaar op enigerlei wijze het belang van de provincie Fryslân dient of dienen.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, is het innovatieproject, indien het innovatieproject geen betrekking heeft op handel in en voortbrenging van landbouwproducten, om voor subsidie in aanmerking te komen gericht op experimentele ontwikkeling als bedoeld in artikel 25, tweede lid van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (Verordening (EU) nr. 651/2014).

Artikel 9 Subsidiabele kosten

In afwijking van het bepaalde in artikel 2.7.6 van de Regeling gelden de onderstaande subsidiabele kosten:

1. Voor de uitvoering van een innovatieproject, wordt subsidie verstrekt voor de volgende kosten:
  - a. coördinatiekosten voor het samenwerkingsverband;
  - b. kosten voor het verspreiden van resultaten van het innovatieproject;
  - c. operationele kosten direct verbonden aan de uitvoering van het innovatieproject;
  - d. kosten voor projectmanagement en projectadministratie.
2. Indien voor de uitvoering van een innovatieproject een fysieke investering wordt gedaan, wordt subsidie verstrekt voor:
  - a. kosten van de koop van nieuwe machines en installaties tot maximaal de marktwaarde van de activa;
  - b. kosten van verwerving of ontwikkeling van computersoftware;
  - c. algemene kosten als bedoeld in artikel 1.12a van de Regeling.
3. In afwijking van het bepaalde in artikel 1.12 van de Regeling kunnen de subsidiabele kosten genoemd in het eerste en tweede lid slechts bestaan uit de volgende kostentypen:
  - a. personeelskosten;
  - b. kosten derden;
  - c. onbetaalde uren eigen arbeid
4. Binnen deze openstelling is het mogelijk om de 'vereenvoudigde kostenopties: totale overige kosten als percentage van de directe personeelskosten', als bepaald in artikel 1.12b van de Regeling, en 'personeelskosten' als bepaald in artikel 1.9a van de Regeling, te hanteren.

Artikel 10 Hoogte subsidie

1. De te verstrekken subsidie aan een innovatieproject bedraagt maximaal € 1.000.000,00.
2. Subsidie wordt niet verstrekt indien het te verstrekken subsidiebedrag na beoordeling van de aanvraag lager is dan € 150.000,00.
3. Indien de activiteit direct betrekking heeft op de voortbrenging van landbouwproducten of handel in landbouwproducten bedraagt de hoogte van de subsidie:
  - a. voor kosten als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van dit openstellingsbesluit: 70% van de subsidiabele kosten;
  - b. voor kosten als bedoeld in artikel 9, tweede 2, van dit openstellingsbesluit:
    - 1°. 40% van de subsidiabele kosten voor productieve investeringen;
    - 2°. 100% van de subsidiabele kosten voor niet-productieve investeringen.
4. Indien het innovatieproject geen (directe) betrekking heeft op de handel in en de voortbrenging van landbouwproducten bedraagt de hoogte van de subsidie de som van:
  - a. 40% van de subsidiabele kosten voor experimentele ontwikkeling indien de deelnemer aan het samenwerkingsverband een grote onderneming is;
  - b. 50% van de subsidiabele kosten voor experimentele ontwikkeling indien de deelnemer aan het samenwerkingsverband een middelgrote onderneming is;
  - c. 60% van de subsidiabele kosten voor experimentele ontwikkeling indien de deelnemer aan het samenwerkingsverband een kleine onderneming is.
5. De percentages, bedoeld in het derde en het vierde lid, worden gehanteerd onder het voorbehoud dat het totaal van overheidsbijdragen aan de subsidieontvanger niet meer bedraagt dan volgens Europeesrechtelijke bepalingen inzake staatssteun is toegestaan.

Artikel 11 Selectiecriteria, weging en selectie

1. Gedeputeerde Staten maken voor het bepalen van de onderlinge rangschikking voor de verdeling van de subsidie een afweging tussen de verschillende volledige aanvragen op basis van de selectiecriteria en wegingsfactoren zoals opgenomen in bijlage 1 van dit openstellingsbesluit.
2. De aanvraag die de meeste punten toegekend heeft gekregen, wordt bovenaan de rangschikkinglijst geplaatst.
3. In het geval het subsidieplafond zal worden overschreden door een aanvraag waarbij het gevraagde subsidiebedrag hoger is dan het resterende bedrag van het subsidieplafond of indien het subsidiebedrag wordt overschreden door meerdere aanvragen en de onderlinge rangschikking tussen de aanvragen is gelijk, dan kan Gedeputeerde Staten besluiten dat het subsidieplafond wordt verhoogd met het bedrag dat nodig is om de innovatieprojecten die zorgen voor de overschrijding van het subsidieplafond te subsidiëren.
4. De Adviescommissie POP3 stelt een prioriteitenlijst op middels een rangschikking door het toekennen van punten op grond van de selectiecriteria zoals opgenomen in bijlage 1 van dit openstellingsbesluit.

Artikel 12 Bevoorschotting op basis van realisatie

In aanvulling op het bepaalde in artikel 1.23 van de Regeling kan één keer per kalenderjaar een aanvraag om een voorschot worden ingediend, waarop een uitbetaling kan plaatsvinden.

Artikel 13 Realisatie van het project

In afwijking van het bepaalde in het eerste lid van artikel 1.27 van de Regeling, mag de projectduur langer dan drie jaren zijn, maar dient het verzoek tot vaststelling van de subsidie uiterlijk op 31 december 2024 te zijn ontvangen.

Artikel 14 Inwerkingtreding

1. Dit openstellingsbesluit treedt in werking na de dag van publicatie in het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.
2. De bijlagen 1 tot en met 5 maken integraal onderdeel uit van dit openstellingsbesluit.

Artikel 15 Citeertitel

Dit openstellingsbesluit wordt aangehaald als: Openstellingsbesluit POP3 Samenwerking voor innovaties 2021.

Aldus vastgesteld in de vergadering van Gedeputeerde Staten van Fryslân van 15 juni 2021.

Voorzitter drs. A.A.M. Brok

Secretaris R.E. Bouius – Riemersma, MBA MCM

Bijlage 1 Scoretabel

In onderstaande tabel staan de vier criteria voor beoordeling, als bedoeld in artikel 2.7.9 van de Regeling uitgewerkt. Voor elk criterium geldt dat er maximaal 5 punten worden toegekend:

- 0 punten: zeer geringe bijdrage
- 1 punt: geringe bijdrage
- 2 punten: matige bijdrage
- 3 punten: voldoende bijdrage
- 4 punten: goede bijdrage
- 5 punten: zeer goede bijdrage

a. Effectiviteit
In samenhang worden de volgende aspecten gezien:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Meerwaarde van de beoogde innovatie voor de doelen van de concept landbouwagenda – betreft de aanvraag een goede oplossing voor de in de openstelling omschreven behoeften? 2. Bijdrage innovatieproject aan duurzame nieuwe samenwerkingsverbanden – heeft het innovatieproject voorbeeldwerking, levert het ervaringen op waarmee andere groepen hun voordeel kunnen doen? 3. Mate van geschiktheid van de beoogde innovatie voor brede toepasbaarheid / uitrol – is er goede kans op snelle vertaling naar de praktijk 4. Kwaliteit communicatieplan t.b.v. kennisdeling tijdens het innovatietraject en t.b.v. verspreiding van de resultaten – is er blijk van actieve beoogde koppeling van wetenschappelijke en praktijkkennis en aandacht voor verspreiding van kennis en resultaten? 5. Ook wordt de hoogte van het gevraagde subsidiebedrag in ogenschouw genomen.
Maximale punten: 5 Wegingsfactor: 4
Totaal maximaal 20 punten
b. Kans op succes/haalbaarheid
Bij dit criterium wordt in samenhang gekeken naar de volgende aspecten:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kwaliteit procesplan voor samenwerking en/of ontwikkeling innovatie – zijn alle randvoorwaarden goed in beeld gebracht en vertaald naar beheermaatregelen, is er goed nagedacht over ruimte voor procesmanagement, is goed nagedacht over risicomanagement, zijn er goede kwaliteitseisen gesteld aan de trekker van het innovatieproject? 2. Blijk van oriëntatie op (technische) haalbaarheid en voor handen kennis – geeft de groep er blijk van zich te hebben georiënteerd of te gaan oriënteren op bestaande kennis, aanbevelingen, best practices en dergelijke rond het beoogde innovatiedoel? 3. Blijk van oriëntatie op businessmodel en marktpotentieel – heeft de groep de probleemstelling of kans die ten grondslag ligt aan de beoogde innovatie scherp voor ogen en kijken de aanvragers naar hoe de innovatie in praktijk gebracht kan worden? 4. Kwaliteit, breedte samenstelling, kennisniveau en werkafspraken samenwerkingsverband – past de samenstelling van de groep bij de ambitie? 5. Kennisdeling – zegt de groep toe kennis uit te wisselen in Fryslân en is er blijk van een actieve opstelling hierbij.
Maximale punten: 5 Wegingsfactor: 2
Totaal maximaal 10 punten
c. Innovativiteit
In samenhang worden de volgende aspecten gezien:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Technisch of sociaal grensverleggend karakter van het innovatie – idee (product, procedé, techniek, concept, aanpak) – hoe bijzonder is het idee? 2. Transitie karakter van de innovatie – draagt de innovatie bij aan realisatie van de toekomstbestendige “duurzame landbouw”, d.w.z. inzet op beoogde transitie van benadering kostenreductie en/of verhoogde volumes naar benadering meerwaardecreatie, circulaire bedrijfsvoering / productie en/of sector-overstijgende toepassing (cross-over)?

3. Innovatieve waarde van het samenwerkingsverband – ontstaat er nieuwe ketensamenwerking of cross-over samenwerking?
4. Toepassingsgebied – is er al een oplossing maar wordt deze niet toegepast en is het innovatieproject er op gericht om belemmeringen weg te nemen?
5. Innovatie infrastructuur – waar wordt de innovatie feitelijk ontwikkeld, geproduceerd en gereed gemaakt voor installatie? Zijn hierbij de ondernemers uit Fryslân aan zet? Beogen zij de leiding te nemen bij uitrol elders?

Maximale punten: 5

Wegingsfactor: 3

Totaal maximaal 15 punten

d. Efficiëntie

De efficiëntie wordt bepaald door in samenhang te kijken naar de volgende aspecten:

1. Redelijkheid van kosten - staat de begroting (uren en tarieven) in een reële verhouding tot de geplande prestatie ? Hoe is dit aannemelijk gemaakt? Hierbij wordt gelet op:
  - de omvang van de totale subsidiabele projectkosten in relatie tot de innovatieopgave
  - het potentiële toepassingsbereik van de innovatie binnen de agrarische sector.
2. Relevantie van de kosten – wordt de gevraagde bijdrage aan de juiste zaken besteed?
3. Efficiënt gebruik van kennis, kunde en arbeid - in hoeverre wordt bestaande kennis goed benut, staat de overhead van het innovatieproject in redelijke verhouding tot de prestatie?

Maximale punten: 5

Wegingsfactor: 2

Totaal maximaal 10 punten

In totaal maximaal 55 punten te behalen. Ondergrens (minimale score) is 33 punten (60%)

Bijlage 2 Technology Readiness Levels (TRL); de negen fases van innovatie en ontwikkeling

Europese subsidies, maar ook steeds meer Nederlandse subsidieregelingen, spreken over het gewenste Technology Readiness Level van een innovatieproject.

Een TRL geeft een indicatie van de fase waarin een ontwikkelingsproject zich bevindt. In totaal zijn er negen fases gedefinieerd die samen het totale ontwikkelingsproces weergeven. Subsidieregelingen als Horizon 2020 en de Vroege Fase Financiering spreken al over het TRL waarin een innovatieproject zich moet bevinden.

De vraag luidt: wat zijn de kaders van de negen levels in het ontwikkelingsproces?

De negen fases (TRL)

Level 1: Het innovatieve idee en de basisprincipes worden onderzocht. Denk hierbij aan fundamenteel onderzoek en deskresearch.

Level 2: Wanneer de basisprincipes zijn onderzocht, kunnen het technologisch concept en de praktische toepassingen worden geformuleerd. In deze fase vindt experimentele en/of analytische studie plaats.

Level 3: De toepasbaarheid van het concept wordt op experimentele basis onderzocht (experimenteel proof of concept). Hypotheses over verschillende componenten van het concept worden getoetst en gevalideerd.

Level 4: Proof of concept wordt op labschaal getest: design, ontwikkeling en het testen van technologische componenten vinden plaats in een lab omgeving. Technische basiscomponenten worden geïntegreerd met elkaar om de werking te garanderen. Een prototype dat in deze fase wordt ontwikkeld kost relatief weinig geld en tijd om te ontwikkelen en is daarmee nog ver verwijderd van een definitief product, proces of dienst.

Level 5: De werking van het technologisch concept wordt onderzocht in een relevante omgeving (validatie in pilot). Dit is de eerste stap in demonstratie van de technologie. Een prototype dat in deze fase wordt ontwikkeld kost relatief veel tijd en geld om te ontwikkelen en is niet ver verwijderd van het uiteindelijke product of systeem. Functionaliteiten en de eerste look & feel van een product, proces of dienst zijn hier veelal aanwezig.

Level 6: De demonstratie van het concept in een relevante omgeving is actueel. Het vindt plaats na de technische validatie in een relevante (pilot) omgeving. Een prototype wordt uitgebreid getest en gedemonstreerd in een testopstelling, die lijkt op een operationele omgeving (pilot plant bijvoorbeeld). Het concept geeft inzicht in de werking van alle componenten tezamen in deze relevante pilot omgeving.

Level 7: De demonstratie van het concept vindt plaats in een gebruikersomgeving; bewijzen van de werking in een operationele omgeving. Demonstratie van het concept in een praktijkomgeving levert nieuwe inzichten op voor de definitieve markttoepassing van een product, proces of dienst.

Level 8: In deze fase vindt het concept zijn definitieve vorm. De technologische werking is getest en bewezen en voldoet aan gestelde verwachtingen, kwalificaties en normen (certificering). Daarnaast zijn ook de financiële kaders voor (massa)productie en lancering bepaald.

Level 9: Het concept is technisch en commercieel gereed; productierijp en klaar voor lancering in de gewenste marktomgeving. Nu het totale ontwikkelingsproces is afgerond is de volgende stap het commercieel wegzetten van een product bij de gewenste doelgroep in de juiste markt.

Bijlage 3 Concept landbouwagenda

Middels deze openstelling willen Gedeputeerde Staten van Fryslân de transitie van de landbouw, zoals beschreven in de concept landbouwagenda, faciliteren door middel van innovatie. Uit de ontvangen subsidieaanvragen in het kader van deze openstelling, dient naar voren te komen hoe beoogd wordt aan te sluiten bij een of meer van de thema's die zijn beschreven in de concept landbouwagenda (te vinden via deze link: https://www.fryslan.frl/beleidsthemas/landbouwagenda_44463/).

De concept *landbouwagenda*

De landbouw is van grote betekenis voor Fryslân en staat op een kwalitatief hoog niveau. Om het belang en de positie van de Friese landbouw te behouden moet deze een transitie door maken. In het provinciale bestuursakkoord is deze transitie beschreven als de transitie van een vierde naar een vijfde groene ster. In de concept landbouwagenda is de transitie uiteengezet en op welke aspecten de komende jaren de focus ligt. De concept landbouwagenda richt zich op het wegnemen van de belemmeringen en daarmee de transitie te versnellen en het agrarisch ondernemerschap te versterken. De concept landbouwagenda is ontstaan uit intensieve samenwerking met de brede mienskip en consultatie van de vele stakeholders in de Friese agrofoodsector. Het beeld van de Friese landbouw in 2030 vormd de stip op de horizon waar we met zijn alle naar toe werken: *“met een gezonde bodem, gezond eten, werken en leven in Fryslân. Vanuit diversiteit in landbouw, ondernemerschap en vakmanschap. Stap voor stap. Alle agrarisch ondernemers gaan naar natuurinclusieve kringlooplandbouw door te verduurzamen en kringlopen te sluiten.”*

De concept landbouwagenda is opgesteld met een aantal overtuigingen. Allereest, diversiteit in de landbouw maakt sterk. In Fryslân blijft er, letterlijk en figuurlijk, ruimte voor verschillende soorten land- en tuinbouw met diverse concepten en verdienmodellen. De verschillende soorten landbouw zetten allemaal stappen in verduurzaming en bewegen naar een meer natuurinclusieve kringlooplandbouw. Wat wordt verstaan onder natuurinclusieve landbouw is beschreven in bijlage 4 van de deze openstelling.

De toekomst van de landbouwsector ligt met name in grondgebondenheid en biodiversiteit, het sluiten van kringlopen en het produceren van ecologische waarden. De mate waarin, hangt af van de afzetmogelijkheden van het gekozen bedrijfssysteem. Daarvoor dienen regionale opgaven verbonden te worden aan keteninitiatieven.

Tot slot, ondernemerschap is de hoeksteen van een agrarisch bedrijf. Agrarische ondernemers hebben een goed beeld van de bedrijfsvoering en (afzet)mogelijkheden, zowel qua productie als natuurbeheer. Daarbij krijgen ze een goede prijs voor hun producten en diensten. Dit zet agrarische ondernemers in hun kracht.

Bijlage 4 Natuurinclusieve landbouw

Natuurinclusieve landbouw is een vorm van landbouw die gebruik maakt van het natuurlijk kapitaal; wat de natuur op, om en onder het bedrijf te bieden heeft, de biodiversiteit op en rond het boerenland versterkt en de natuur zo min mogelijk belast, zoals beschreven in de Kamerbrief Natuurinclusieve landbouw van 10 juli 2017 (bereikbaar via deze link: <https://edepot.wur.nl/419247>).

Binnen deze openstelling wordt voor natuurinclusieve innovatieprojecten een bijdrage gevraagd aan structurele bodemverbetering zoals beschreven in bijlage 5 en aan het verbeteren van biodiversiteit zoals hieronder beschreven.

Biodiversiteit bestaat in verschillende vormen: diversiteit in genetisch materiaal (variatie binnen een soort, denk aan verschillende rassen), diversiteit in soorten organismen en diversiteit in landschappen en landschappelijke elementen. In het algemeen geldt hoe meer diversiteit, hoe groter de weerbaarheid van een (landbouw)stelsel.

Wat betreft het verbeteren van de biodiversiteit in deze regeling wordt bedoeld: het vergroten van de biodiversiteit in soorten boven de grond (vergroten van biodiversiteit in de grond wordt gerekend onder structurele bodemverbetering), maar ook in landschappen of landschapselementen. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld het aanplanten van struweel, akkerranden, vogelakkers, strokenteelt, verschillende vormen van agroforestry en ecologisch berm- en slootbeheer. Een van de achterliggende gedachten voor het vergroten van biodiversiteit is dat als resultante minder chemische bestrijdingsmiddelen nodig zullen zijn omdat er weer natuurlijke plaagbestrijding kan plaatsvinden.

Meer specifiek voor natuurinclusieve landbouw speelt biodiversiteit een rol op drie dimensies (naar het rapport Maatregelen Natuurinclusieve Landbouw, WUR & LBI, juni 2017):

- Aan de basis van een veerkrachtig landbouw- en voedselsysteem staat de biodiversiteit die essentiële bijdragen levert aan de agrarische bedrijfsvoering, zoals natuurlijke ziekte- en plaagwering, bestuiving, watervoorziening en -zuivering, natuurlijke bodemvruchtbaarheid en een goede bodemstructuur. Dit heet functionele agrobiodiversiteit. Natuurinclusieve landbouw begint met het in stand houden, versterken en gebruikmaken van deze biodiversiteit en de ecosysteemdiensten die deze het bedrijf biedt.
- Door gebruik te maken van functionele agrobiodiversiteit en ecosysteemdiensten en het sluiten van kringlopen richting nul-emissie kan er steeds efficiënter gebruik worden gemaakt van grondstoffen en wordt de invloed van de bedrijfsvoering op water, bodem en lucht steeds kleiner. Hierdoor worden de negatieve effecten van de bedrijfsvoering op de (natuurlijke) omgeving geminimaliseerd (zowel lokale, regionale als globale afwentelingseffecten). Hierdoor ontstaat een positieve terugkoppeling naar kansen voor specifieke soorten op het bedrijf en in het omringende landschap.
- Ten slotte is er de zorg voor het landschap en specifieke soorten op het bedrijf. Dooraanleg en onderhoud van landschapselementen wordt een groene infrastructuur op landbouwbedrijven in stand gehouden (belangrijk voor flora en fauna). Landschapselementen hebben ook een functie in het versterken van de functionele agrobiodiversiteit op het bedrijf.

Bijlage 5 Structurele bodemverbetering

De bodem is de duurzame basis onder de grondgebonden agrarische sector en dus ook onder de individuele bedrijven. Op veel bedrijven vormt grond ook een belangrijke financiële basis onder het bedrijf. Een goed bodemgebruik is van groot belang voor een duurzame agrarische productie én een duurzame agrarische bedrijfsvoering. Een duurzaam gebruik van de bodem is ook van belang voor de maatschappij; de bodem kan in hoge mate bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken, zoals bijvoorbeeld:

- Productie van voedsel en biomassa;
- Het opvangen van de klimaatverandering door het vergroten van de sponswerking van de bodem, het vastleggen van CO₂ in de bodem en het vertragen van het verlies van CO₂ uit de bodem door bijvoorbeeld het vertragen van veenoxidatie;
- Het behouden van biodiversiteit; naar schatting 30 % van de biodiversiteit op aarde bevindt zich in de bodem;
- Efficiënte kringlopen van mineralen.

Verskillende percepties rond bodem

De bodem kent meerdere percepties. De verschillende percepties werken sterk door in het gebruik en beheer van de bodem en hebben daarmee effect op de bodem als groeiplaats voor landbouwproducten en als biotoop voor (bodem)leven. De percepties veranderen in de loop van de tijd afhankelijk van inzichten in de wetenschap en maatschappelijke wensen en eisen. Kort toegelicht kunnen de volgende percepties worden onderscheiden:

1. De “scheikundige bril”: Door deze bril kijkt men met name naar cijfers en (chemische) processen zoals mineralen, NPK en micro elementen etc. In de afgelopen eeuw is hier veel kennis op ontwikkeld, en op gestuurd door ondernemers, mede door de sterk toegenomen mogelijkheden rond bemesting, analysemethoden etc.
2. De “natuurkundige bril”: De bodem als “huis / medium” voor de wortels en ander leven. Hierbij wordt gekeken naar textuur, storende lagen, capillaire mogelijkheden, vochtindringend en -vasthoudend vermogen, pF-curves etc. Ook op dit punt is veel kennis ontwikkeld, mede door de toegenomen mogelijkheden van mechanisatie (woelen, draineren, mengen etc.).
3. De “biologie / biodiverse bril”: Door deze bril is het mogelijk te kijken naar de relaties tussen organismen (inclusief planten) en het milieu in de bodem. De levende bodem dus. In een handje grond zitten duizenden organismen, bacteriën, schimmels etc. Hoe werken ze samen, welke indicatoren zijn er en hoe zijn ze te beïnvloeden? En hoe interfereren ze met bril 1 en 2? Bril 1 en 2 zijn makkelijker bij te sturen. Bril 3 vraagt een andere benadering, houding en wellicht nieuwe kennis en/of kunde voor agrariërs.

Ontwikkelingen en transitie

Rond het gebruik van de bodem zijn op dit moment vele ontwikkelingen. Door bijvoorbeeld wijzigingen in de regelgeving rond het gebruik van mineralen en hulpstoffen, door nieuwe maatschappelijke inzichten en door zaken als klimaatverandering zal de transitie gemaakt moeten worden naar een meer duurzaam (zowel ecologisch als economisch) bodemgebruik. Op de huidige route zal de bodemvruchtbaarheid verder afnemen en in het kielzog zullen gewasopbrengsten terug lopen alsmede de kwaliteit van de producten. Bovendien wordt de bodem en de omgeving met het huidige gebruik (te) zwaar belast, met alle gevolgen voor bijvoorbeeld het watersysteem en de (strategische) drinkwatervoorraden.

Structuurbederf leidt tot minder draagkrachtige gronden, waardoor de bewerkbaarheid en de sponswerking van gronden slechter wordt en de wateroverlast zal toenemen. Daarnaast speelt verdichting van de ondergrond door te zware belasting door te zware machines.

De bodem staat ook centraal als het gaat om het verder sluiten van de mineralenkringlopen en vraagt om een integrale benadering van de bodem. Die transitie moet door boeren zelf ingezet worden. De agrarische ondernemer, zijnde de subsidieaanvrager en subsidieontvanger, heeft relaties met toeleveranciers, bedrijfsadviseurs, afnemers van de producten, financiële instellingen en met de omgeving van zijn bedrijf. De boer zal binnen dat netwerk zijn eigen verantwoordelijkheid moeten tonen door bewuster met de bodem om te gaan.

Focus

Gevraagd wordt om innovatieprojecten die bijdragen aan de maatschappelijke doelstellingen én de boer ondersteunen in de transitie naar een meer duurzaam gebruik van de bodem. Voorbeelden van thema's binnen innovatieprojecten die ondersteund kunnen worden zijn (niet limitatief):

- Een slimmer gebruik van het levende deel van de bodem;
- Een betere vochtuishouding in de bodem;
- Een beter gebruik van mineralen;
- Een lagere fysieke belasting van de bodem (bijvoorbeeld door berijding);
- Een lagere afhankelijkheid en emissie van hulpstoffen;

- Een betere benutting van reststromen.

Artikelsgewijze toelichting bij het Openstellingsbesluit POP3 Samenwerking voor innovaties 2021

Deze openstelling is gericht op innovatie waarbij wordt samengewerkt om doelstellingen uit de concept landbouwagonde te behalen. De doelstellingen richten zich op verduurzaming van de landbouw in Fryslân.

Artikel 3 Begripsbepalingen

Innovatie

Deze openstelling richt zich op samenwerking voor innovatie. Het gaat om het ontwikkelen en valideren van technische innovaties, productinnovaties, procesinnovaties, organisatie-innovaties, innovaties in business-concepten en/of uiteindelijk in systeeminnovaties met een groep van koplopers. Hierbij dient ook aandacht besteed te worden aan de brede uitrol van de resultaten in Fryslân.

Innovaties die bijdragen aan meerwaardecreatie, kostenverlaging, beter risicobeheer en de realisatie van maatschappelijke opgaven zijn noodzakelijk voor een toekomstbestendige landbouw met een positief imago. Daarom is het van belang dat samenwerkingsverbanden aan een innovatieopgave werken die een concrete vraag of kans uit de praktijk beantwoord/benut. Het proces van innoveren kan gestart worden door bijvoorbeeld kleine actieve samenwerkingsverbanden (living labs) met een schil van koplopers (early adapters).

In deze openstelling gaan we uit van de Technology Readiness Levels om te bepalen in welke ontwikkelingsfase een innovatie zich bevindt (zie ook bijlage 2 bij deze openstelling). In totaal zijn er negen fases gedefinieerd die samen het totale ontwikkelingsproces weergeven. Met deze openstelling wordt met name gericht op TRL niveaus 4 tot en met 7. Niveaus 1 tot en met 3 zijn van een hoger abstractieniveau. In deze fasen staat de innovatie nog ver van de markt. Niveaus 8 en 9 hebben betrekking op het marktrijp maken van een innovatie; deze niveaus kunnen niet worden gesubsidieerd. In de niveaus 4 tot en met 7 kan een innovatie op labschaal getest worden, het kan een validatie in een pilotomgeving betreffen, een demonstratie in een relevante omgeving of in een gebruikersomgeving. Er moet nog steeds sprake zijn van een ontwikkel of onderzoekscomponent.

Een filmpje waarin de TRL-niveaus nader worden toegelicht is te vinden op:

<https://www.youtube.com/watch?v=in4TnQZGYj4&sns=em>

Bij de beoordeling van de innovatieprojecten waarvoor aanvragen worden ingediend, wordt verder gekeken naar het grensverleggende karakter van de innovatie; gaat het om kleine stapjes (optimalisatie) of wordt er een grote, onomkeerbare omslag in het denken gemaakt (transitie). In de toelichting op de selectiecriteria wordt hierop nader ingegaan.

Artikel 4 Doelgroep

Samenwerkingsverband

De subsidie wordt verstrekt aan een samenwerkingsverband of de initiatiefnemer van het samenwerkingsverband in wording als bedoeld in artikel 2.7.1, eerste lid van de Regeling. De samenwerkingsverbanden die voor subsidie in aanmerking komen staan omschreven in art. 1.6 van de Regeling. Deze bestaat tenminste uit twee actoren uit de landbouw- en voedingssector, zoals landbouwers, onderzoekers, onderwijsinstellingen, adviseurs en bedrijven, die van belang zijn voor het verwezenlijken van de doelstelling(en) van het project waarvoor subsidie is aangevraagd en bevat tenminste één landbouwer of een organisatie die landbouwers vertegenwoordigt.

Het is belangrijk dat de samenstelling van het samenwerkingsverband maximaal is afgestemd op de innovatieopgave, zowel voor de ontwikkeling als de verspreiding van de innovatie/nieuwe kennis. Voor dat laatste spelen adviseurs een belangrijke rol. Zij moeten tijdens en na de projectperiode de verworven kennis kunnen gebruiken in hun dagelijkse werk. Projectaanvragen worden mede beoordeeld op de mate waarin deskundigen zijn of worden toegevoegd aan het samenwerkingsverband. De deskundigen kunnen professionele adviseurs zijn, maar ook publieke adviseurs, ondernemers uit een niet-agrarische bedrijfstak of onderzoekers.

Artikel 7 Weigeringsgronden

In de Regeling is bepaald dat subsidies worden geweigerd indien subsidie is verstrekt via het LEADER programma, indien de kosten betrekking hebben op reguliere bedrijfsvoering, indien de subsidie niet

wordt aangevraagd voor een proefproject of de ontwikkeling van nieuwe producten, praktijken, processen of technieken in de landbouw- of voedingssector en als de activiteit niet nieuw is.

Daarnaast is in artikel 7, tweede lid, van het openstellingsbesluit bepaald dat de subsidie wordt geweigerd indien de totale subsidiabele projectkosten meer bedragen dan € 1.000.000. Dit geldt enkel voor de innovatieprojecten die betrekking hebben op de handel in en de voortbrenging van landbouwproducten. Voor deze activiteiten geldt namelijk dat, indien de subsidiabele projectkosten hoger zijn dan € 1.000.000, er bij de vaststelling van de subsidie rekening moet worden gehouden met de netto inkomsten na afloop van het innovatieproject. Deze netto inkomsten dienen bij de vaststelling dan in mindering worden gebracht op de reeds (als voorschot) betaalde subsidie. In dergelijke gevallen worden onverschuldigd betaalde bedragen teruggevorderd bij de subsidieontvangers. Omdat Gedeputeerde Staten wil voorkomen dat er subsidie teruggevorderd moet worden, is de grens die door de Europese Commissie op € 1.000.000 is gezet, ook bij deze openstelling gehanteerd.

Artikel 8 subsidievereisten

In dit artikel wordt het kader aangegeven waaraan het innovatieproject moet voldoen om voor subsidie in aanmerking te komen.

Een innovatieproject moet als doel het ontwikkelen, valideren en verfijnen van innovaties hebben met betrekking tot één of meer van de thema's van artikel 6 van dit openstellingsbesluit en de concept landbouwagenda. Hieromtrent zijn tevens toetsingscriteria opgenomen in artikel 8 van dit Openstellingsbesluit. Het betrekken van een van de genoemde thema's zorgt ervoor dat een innovatieproject bijdraagt aan de verduurzaming van de landbouwsector, zowel op economisch gebied (de meerwaardestrategie) als op het gebied van mens en milieu. De concept landbouwagenda omvat thema's voor de hele landbouwsector en de uitdagingen die daarin spelen zo ook het veenweidegebied.

Artikel 9 Subsidiabele kosten

Ten aanzien van de subsidiabele kosten op grond van dit openstellingsbesluit wordt afgeweken van het bepaalde in artikel 2.7.6 van de Regeling. De subsidiabele kosten voor projecten die op grond van dit openstellingsbesluit in aanmerking komen, worden omschreven in artikel 9 van dit het openstellingsbesluit.

Met 'personeelskosten' worden personeelskosten bedoeld, zoals verwoord in artikel 1.9, van de Regeling. Zoals beschreven in artikel 9, vierde lid, van dit openstellingsbesluit kan gebruik worden gemaakt van vereenvoudigde kostenopties (VKO's) ten aanzien van personeelskosten en totale kosten.

De VKO voor totale kosten worden gehanteerd zoals beschreven in artikel 1.12b van de Regeling. Dit houdt in dat totale overige kosten als percentage van de directe personeelskosten kunnen worden berekend:

1. het totaal aan overige kosten wordt berekend door de totale directe personeelskosten te vermenigvuldigen met 40%.
2. de totale directe personeelskosten als bedoeld in lid 1 worden berekend door de som van de voor iedere medewerker te berekenen directe personeelskosten.

De directe personeelskosten per medewerker als bedoeld in het hierboven beschreven punt 2 worden berekend conform artikel 1.9 eerste lid onder a, en het tweede en derde lid van de Regeling. Als alternatief kunnen de personeelskosten worden berekend middels de VKO zoals beschreven in artikel 1.9a van de Regeling.

Indien een of meerdere projectpartners de BTW kosten van hun project niet kunnen verrekenen dan wel compenseren, dan mogen de begrote kosten inclusief BTW opgevoerd worden en kunnen deze kosten subsidiabel worden gesteld. Echter wel op voorwaarde dat er een BTW verklaring van de Belastingdienst overhandigd wordt zodat getoetst kan worden dat de BTW kosten daadwerkelijk niet kunnen worden verrekend.

Op grond van (de afwijkingsbepaling in) artikel 2.7.7 van de Regeling, wordt in het onderhavige openstellingsbesluit afgeweken van artikel 1.12, derde lid van de Regeling. Hierdoor komen voorbereidingskosten van een project waarvoor subsidie is aangevraagd, zoals bedoeld in artikel 1.12, derde lid, van de Regeling, niet in aanmerking als subsidiabele kosten.

Daarnaast komen subsidiabele kosten, conform het bepaalde in artikel 1.12, tweede lid, van de Regeling, slechts in aanmerking voor subsidie indien zij zijn gemaakt of geleverd nadat de aanvraag om subsidie is ingediend.

Artikel 10 Hoogte subsidie

Innovatieprojecten moeten een bepaalde (financiële) omvang hebben om de administratieve kosten (per project) beheersbaar te houden. Vandaar dat een drempelbedrag is vastgesteld voor het kunnen

verstrekken van een subsidie in het tweede lid van dit artikel zijnde € 150.000,00. Het doel is om zoveel mogelijk subsidiegeld te laten landen daar waar het behoort te landen. Aan de andere kant is het ook van belang dat voldoende initiatiefnemers kunnen worden beloond, waardoor er ook een maximum omvang van de subsidie is vastgesteld (€ 1.000.000,00).

Er is onderscheid gemaakt tussen innovatieprojecten die direct betrekking hebben op de handel in en de voortbrenging van landbouwproducten, en innovatieprojecten die dat niet hebben. Een innovatieproject dat gericht is op biomassa maakt bijvoorbeeld gebruik van mest. Mest wordt echter niet gezien als landbouwproduct. Een innovatie in biomassa kan wel goed zijn voor de agrarische sector en sluit aan op de doelen uit de AgroAgenda. Daarom is er voor gekozen om ook innovatieprojecten die niet direct betrekking hebben op landbouwproducten toch te kunnen subsidiëren. Daarvoor gelden andere subsidiekaders met andere subsidiepercentages. De verschillen zijn uitgewerkt in het derde en vierde lid van dit artikel.

In het derde lid, onder b, punt 2°, van dit artikel wordt 'niet-productieve investeringen' genoemd. In artikel 1.1, aanhef en onder k, van de Regeling wordt dit gedefinieerd. Een niet-productieve investering heeft betrekking op natuur, landschap, water, milieu en klimaat. Niet-productieve investeringen zijn die investeringen die geen aanmerkelijke stijging van de waarde of rentabiliteit van het landbouw bedrijf tot gevolg hebben. Niet-productieve investeringen dragen bijvoorbeeld bij aan het milieu en ondersteunen aanpassing aan klimaatverandering (zoals regenwaterbuffers, stuwen, inrichting landschapselementen en verbeteren biodiversiteit). In het geval een investering een onrendabele top heeft, zal nog wel gemotiveerd moeten worden waarom het een productieve dan wel niet-productieve investering betreft. Een investering die gedaan wordt door een onderneming die daar ofwel meer inkomsten mee behaalt ofwel minder kosten gaat maken, heeft betrekking op een productieve investering. Het verhoogt de rentabiliteit van de onderneming en/of de waarde.

Ten aanzien van een beoogde (project)investering binnen deze maatregel Samenwerking voor innovaties zal door een aanvrager in de aanvraag goed gemotiveerd moeten worden waarom het een productieve dan wel een niet-productieve investering is.

Voor innovatieprojecten die betrekking hebben op landbouwproducten gelden de volgende subsidiepercentages:

Begrotingspost	Kosten derden	Personeelskosten	Bijdrage in natura (onbetaalde eigen arbeid)
UITVOERING VAN EEN INNOVATIEPROJECT			
Coördinatiekosten van het samenwerkingsverband	70%	70%	70%
Kosten voor het verspreiden van resultaten van het innovatieproject	70%	70%	70%
Operationele kosten direct verbonden aan de uitvoering van het innovatieproject	70%	70%	70%
Kosten voor projectmanagement en projectadministratie	70%	70%	70%
FYSIEKE INVESTERINGEN en direct daarmee samenhangende kosten			
Kosten van de koop of huurkoop van nieuwe machines en installaties	40% of 100%	Niet subsidiabel	Niet subsidiabel
Kosten van verwerving of ontwikkeling van computersoftware	40% of 100%	40% of 100%	40% of 100%
Kosten van adviseurs, architecten en ingenieurs	40% of 100%	40% of 100%	40% of 100%
Kosten van adviezen over duurzaamheid op milieu- en economisch gebied	40% of 100%	40% of 100%	40% of 100%
Kosten van haalbaarheidsstudies	40% of 100%	40% of 100%	40% of 100%

Voor innovatieprojecten die *geen* directe betrekking hebben op landbouwproducten, maar waar wel sprake is van experimentele ontwikkeling, gelden onderstaande subsidiepercentages. Hier is geen onderscheid gemaakt tussen uitvoering van een innovatieproject of investeringen die nodig zijn om het innovatieproject uit te kunnen voeren.

Experimentele ontwikkeling	Subsidiepercentage
Kleine onderneming	60%
Middelgrote onderneming	50%
Grote onderneming	40%

Artikel 11 Selectiecriteria, weging en selectie

De selectiecriteria zijn een belangrijk sturingsinstrument waarmee in het POP3-programma accenten kunnen worden aangebracht om in te spelen op de regionale en lokale context. De selectiecriteria zijn meetbaar en verifieerbaar en garanderen een gelijke en transparante behandeling van aanvragen. De criteria dragen bij aan een zo goed mogelijk gebruik en doelbereik van de beschikbare financiële middelen.

De aanvragen worden geselecteerd op basis van een aantal categorieën van criteria. Deze criteria zijn opgenomen in de scoretabel van bijlage 1 en zijn voorzien van een eigen toelichting. Op basis van de gescoorde punten worden innovatieprojecten gerangschikt. Innovatieprojecten die scoren beneden de drempel van 33 punten worden niet gehonoreerd (zie artikel 8 van het openstellingsbesluit).

Of alle innovatieprojecten die 33 punten of meer scoren ook voor subsidie in aanmerking komen is onder andere afhankelijk van het beschikbare budget. Wanneer het totaal van de aanvragen met 33 punten of meer een groter beslag legt op de beschikbare middelen (subsidieplafond) krijgen de aanvragen met de meeste punten voorrang (ranking).

De beoordeling van innovatieprojecten aan de hand van de scoretabel wordt gedaan door een onafhankelijke Adviescommissie POP3, ingesteld door Gedeputeerde Staten.

Nadat de adviescommissie de innovatieprojecten heeft beoordeeld op de bijdrage aan de selectiecriteria volgt een subsidie-technische toets, een financiële toets en een EU-conformiteitstoets.

Artikel 12 Bevoorschotting op basis van realisatie

Het is mogelijk om eens per kalenderjaar een verzoek tot voorschot in te dienen over de kosten die tot dan toe zijn gemaakt. Dit is een voorschot op de uiteindelijke vaststelling van de subsidie.